

Sygn. akt V KK 548/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **A. M.**

w przedmiocie wydania wyroku łącznego,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 31 stycznia 2023 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Zgierzu

z dnia 5 grudnia 2018 r., sygn. akt II K 430/18,

1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

**w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umarza postępowanie w
przedmiocie wydania wyroku łącznego,**

2. kosztami procesu w sprawie obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

A. M. został skazany:

I. wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 9 lutego 2017 r., sygn. akt IV K 17/17, za przestępstwa:

a) z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 2 lat pozbawienia wolności,

b) z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę roku pozbawienia wolności,

za co wymierzono mu karę łączną 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

II. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 17 maja 2017 r., sygn. akt II K 107/17, którym połączono prawomocne skazania w sprawach: Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, sygn. akt V K 720/16, oraz Sądu Rejonowego w Zgierzu, sygn. akt II K 1278/15, i wymierzono skazanemu karę łączną roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Rejonowy w Zgierzu, wyrokiem łącznym z dnia 5 grudnia 2018 r., sygn. akt II K 430/18:

1. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. oraz art. 86 § 4 k.k. w miejsce kar łącznych pozbawienia wolności wymierzonych skazanemu wyrokami opisanymi wyżej w punktach I i II wymierzył A. M. karę łączną 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

2. wyroki opisane w punktach I i II uznał za pochłonięte niniejszym wyrokiem w zakresie kar pozbawienia wolności, w pozostałej części zaś za podlegające odrębnemu wykonaniu;

3. na poczet wymierzonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności skazanego.

Wyrok ten, wobec niezaskarżenia przez żadną ze stron, uprawomocnił się z dniem 12 grudnia 2018 r.

Prokurator Generalny wniósł kasację od powyższego wyroku. Zaskarżył go w całości na korzyść skazanego i zarzucił: „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k. i art. 410 k.p.k., polegające na nieuwzględnieniu i niewyjaśnieniu podczas orzekania istotnych okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, dotyczących zapadłego wobec skazanego wyroku łącznego o sygn. akt II K 103/18 i wydaniu wobec skazanego A. M. w dniu 5 grudnia 2018 r. przez Sąd Rejonowy w Zgierzu wyroku łącznego o sygn. II K 430/18, obejmującego wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 9 lutego 2017 r. o

sygn. akt IV K 17/17 oraz wyrok łączny Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 17 maja 2017 r. o sygn. akt II K 107/17, pomimo istnienia ujemnej przesłanki procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej, albowiem postępowanie w przedmiocie wydania wobec tego samego skazanego wyroku łącznego, obejmującego wskazane jednostkowe wyroki, zostało już wcześniej zakończone prawomocnym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 28 maja 2018 r. o sygn. akt II K 103/18 - co skutkowało zaistnieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.”

Podnosząc powyższe, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Zgierzu i umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co umożliwia jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Skarżący słusznie podnosi, że w postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Zgierzu doszło do rażącego naruszenia przepisów postępowania, co skutkowało wydaniem wadliwego wyroku łącznego.

Orzekając w przedmiocie wyroku łącznego, Sąd ma obowiązek zbadać, czy zachodzą przesłanki do wydania takiego wyroku oraz czy nie ma przeszkód do wszczęcia i prowadzenia postępowania w tym przedmiocie. Sąd Rejonowy w Zgierzu w tej sprawie tym obowiązkom nie sprostał. Nie wziął bowiem pod uwagę faktu objęcia wydanym wcześniej wyrokiem łącznym jednego z podlegających łączeniu wyroków, a mianowicie wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 17 maja 2017 r., sygn. akt II K 107/17, mimo ujawnienia tego faktu na rozprawie w dniu 5 grudnia 2018 r. Zignorował również treść pisma skazanego z dnia 28 sierpnia 2018 r., w którym twierdził on, że w jego sprawie Sąd Rejonowy w Zgierzu wydał w dniu 28 maja 2018 r. wyrok łączny o sygn. akt II K 103/18. Nie zwrócił też uwagi na fakt, że na odpisie wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 17 maja 2017 r. o sygn. akt II K 107/17 widnieje adnotacja, iż został on pochłonięty wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 28 maja 2018 r., sygn. akt II K 103/18 z dn. 28.05.18 r. Wszystkie te zaniechania doprowadziły Sąd do mylnego przekonania, że brak jest

przeszkód procesowych do prowadzenia przedmiotowego postępowania. Tym samym Sąd ów naruszył treść art. 410 k.p.k., poprzez oparcie zaskarżonego orzeczenia wyłącznie na części materiału ujawnionego a nie na całokształcie ujawnionych okoliczności.

Prawidłowo przeprowadzona analiza materiału dowodowego powinna doprowadzić Sąd do wniosku, że we wcześniej wszczętym postępowaniu o sygn. II K 103/18, Sąd Rejonowy w Zgierzu wydał wyrok łączny z dnia 28 maja 2018 r., którym połączył wobec A. M. karę 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 9 lutego 2017 r., sygn. akt IV K 17/17, z karą łączną roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczoną wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 17 maja 2017 r., sygn. akt II K 107/17, wymierzając skazanemu karę łączną 3 lat pozbawienia wolności, na poczet której zaliczył mu okres faktycznego pozbawienia wolności. Wyrok ten, niezaskarżony przez żadną ze stron, uprawomocnił się z dniem 4 czerwca 2018 r.

W chwili wydania zaskarżonego orzeczenia istniał zatem wyrok łączny obejmujący te same wyroki jednostkowe. Obligowało to Sąd rozpoznający sprawę o sygn. akt II K 430/18 do umorzenia przedmiotowego postępowania, wobec wystąpienia negatywnej przesłanki procesowej. Na skutek niedopatrzenia Sądu orzekającego w niniejszej sprawie, doszło do sytuacji, gdy względem skazanego wydano dwa niezależne rozstrzygnięcia dwóch sądów, rozstrzygające tę samą materię. W związku z tym, że wyrok łączny Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 28 maja 2018 r., sygn. akt II K 103/18, zapadł wcześniej niż zaskarżony wyrok łączny, wraz z jego uprawomocnieniem w dniu 4 czerwca 2018 r. powstał stan powagi rzeczy osądzonej, zaliczany do tzw. bezwzględnych przyczyn odwoławczych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2021 r., III KK 373/21)

Uwzględniając rażący charakter podniesionego w kasacji uchybienia oraz jego istotny wpływ na treść orzeczenia, należało uchylić wyrok Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 5 grudnia 2018 r., sygn. akt II K 430/18, jednocześnie umarzając postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w związku z wystąpieniem negatywnej przesłanki procesowej w postaci *res iudicata*.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie, przy czym o kosztach procesu na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k.

